

Tájékoztató a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságról

A 2012. január 1-től működő Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (röviden: NAIH) feladata – a korábban működő adatvédelmi biztoshoz hasonló, de erősebb hatáskörrel - a személyes adatok védelméhez, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének ellenőrzése és elősegítése. Tevékenységét elsősorban az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény szabályozza. Ennek értelmében:

- személyes adatnak minősül az érintett személlyel összefüggésbe hozható bármilyen adat, következtetés, például név, elérhetőség (e-mail cím, lakcím, telefonszám stb.), végzettség, jövedelem, de akár munkájának vagy hitelképességének értékelése is;
- közérdekű adatnak tekinthető az állami vagy önkormányzati szerv, a tulajdonukban álló szervezetek, illetve a közpénzzel gazdálkodó cégek kezelésében levő adatok, például megállapodások, szerződések, a cégnyilvántartásban szereplő adatok nagy része;
- a közérdekből nyilvános adatok olyan személyes adatok, amelyeknek nyilvánosságáról törvény rendelkezik, például az állami szervek vezetőinek neve, beosztása, illetménye vagy egy gazdasági társaság vezetőjének neve.

A NAIH-hoz érkező panaszoknál a bejelentők általában azt kifogásolják, hogy személyes adataikat jogellenesen kezelték vagy nem biztosították (esetleg korlátozták) annak lehetőségét, hogy a közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatot megismerhessék. Javasolt a panasszal először az adatkezelőhöz fordulni, hogy az saját hatáskörben orvosolja az esetleges jogsértést. Ha ez eredménytelen, a NAIH ún. vizsgálati eljárás keretében kivizsgálja a panaszt és felszólít a jogellenes állapot megszüntetésére.

Sikertelen felszólítás esetében, vagy egyébként hivatalból is, amennyiben a jogellenes adatkezelés körülményei ezt indokolják (az eset nagyon sok embert érint vagy nagy érdeksérelmet, kárt okozhat) adatvédelmi ügyekben lehetőség van ún. hatósági eljárás lefolytatására, melynek során akár tízmillió forintig terjedő adatvédelmi bírság is kiszabható.

A közérdekű adatok megismeréséhez való alapjog, azaz az információszabadság érvényesülésével kapcsolatban a közfeladatot ellátó szervezetek kettős kötelezettsége van: egyrészt a honlapon közzé kell tenni a törvényben felsorolt adatokat, másrészt teljesíteniük kell a hozzájuk érkező adatigényléseket. A NAIH-hoz bejelentéssel lehet fordulni, ha nem teszik közzé az adatokat, vagy ezek hiányosok, elavultak, esetleg túlzott költséget állapítottak meg a másolatok elkészítéséért.

A NAIH adatvédelmi nyilvántartást vezet.

Az adatvédelmi audit a NAIH olyan – ellenérték fejében végzett - szolgáltatása, amelyet az adatkezelő kezdeményezhet akár a tervezett adatkezelések megkezdése előtt. Az elkészített elemzés tartalmazza a feltárt kockázatokat, felhívja a figyelmet a jogszabályokkal ellentétes gyakorlatokra, illetve javaslatokat fogalmazhat meg ezek orvoslására.

2015. október 1-től ehhez hasonló tevékenység lesz a szintén az adatkezelő kérelmére induló, az ún. kötelező szervezeti szabályozás jóváhagyására irányuló eljárás, mely megkönnyíti a külföldre történő (az Európai Gazdasági Térségen kívüli) adattovábbítást az

adatkezelők számára, önkéntes kötelezettségvállalás útján biztosítva a személyes adatok megfelelő szintű védelmét.

Fontos hatósági feladat a hivatalból lefolytatandó titokfelügyeleti eljárás, mely a nemzeti minősített adatok (közérthetően: államtitkok) minősítését vizsgálja és határozatban akár a titkosítás megszüntetésére is felszólíthat – amennyiben a minősítő a NAIH döntésével nem ért egyet, a határozatot neki kell bíróság előtt megtámadnia.

A NAIH nemzeti adatvédelmi hatóságként részt vesz az uniós és unión kívüli nemzetközi együttműködésekben, így például ellátja a Schengeni Információs Rendszer (SIS), az Europol, a Vízuminformációs Rendszer (VIS) vagy a Vámügyi Információs Rendszer (CIS) magyarországi adatvédelmi felügyeletét. Az adatvédelmi panaszok benyújtásának részletes feltételei a NAIH honlapján a „Nemzetközi ügyekhez kapcsolódó információknál” megtalálhatók.

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság
1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 22/C.
Telefon: +36-1-3911400
Telefax: +36-1-3911410
E-mail: ugyfelszolgalat@naih.hu